

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

CAatalogus sancto//rum [et] gestor[um] eor[um]

Petrus <de Natalibus>

Lugduni, 1508

De s[an]cto Gabriele archangelo. Cap[itulum]. ccxxvi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70797](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70797)

locūda voce inquit. Ave gratia plena dñs tecū
bñdicta tu in mulieribus etc. Et ostēdit sp̄m a
fuiture liberatā. Ave. i. sine ve. Triplē em̄ ve
mulieres laborāt: qđ notatur in triplēcī littera
huius nois eua. Est em̄ ve pudoris quoad con-
cipiētes: et hoc denotat lfa. E. que est nota irri-
tionis. Est ve doloris quoad parturiētes. et hoc
denotat littera. U. que est nota lamentationis.
Est ve laboris quoad nutriētes: et hoc denotat
littera. A. que est nota fatigatiōis. Sed ecōtra
nomen eua vertit et fit Ave. i. sine ve pudoris:
doloris: et laboris: qz sine pudore concepit: sine
doloze peperit: et sine labore filium educavit.
¶ **D**octibus adornatam: gratia plena. Hierony-
mus. Singulis em̄ gratia largit p partes: ma-
rie hō simul se totā infundit gratie plenitudo.
¶ **M**atrimonio copulatā: dñs tecū: plusq̄ me-
cū dicit. Elyssostomus. qz mecū per gratiam:
tecū per naturā: mecū in mente: tecū in carne.
mecū qz ab eo sum creatus: tecū qui ex te est in
carnatus. ¶ **I**n reginā ordinatā: benedicta tu
in mulieribus. Augustinus. maledictio eue: in
benedictiōe mutat marie etc. ¶ **S**ecundo no-
tatur hec nouitas in virginis cogitatione. Hec
em̄ cū virgo audisset turbata est nō perturbata:
q̄ em̄ turbata est fuit pudicitie h̄ginalis: q̄ nō
perturbata fortitudinis: vt dicit Bernardus.
Et turbata est non in angeli visione: que sepe
dere pfueuerat: sed in noua salutatione. Ideo
turbata est in sermōe eius: et cogitabat qualis
esset ista saluatio. ¶ **T**ertio in facti siue lega-
tionis narratione. Angelus em̄ more sapientis
legatorū post salutationē virginis factā et par-
te dei narrat et causam sui aduentus dicēs. Ne
timeas maria etc. Annūciās et dei filii et eius
vrero incarnandū: et ipm̄ fm̄ hominē super se-
dem dauid patris eius perpetuo regnaturum.
¶ **Q**uarto in dubij cuiusdā interrogatiōe. Nā
virgo cū credula verbis angelicis redderetur
quantus in facto: nō dubitans aliquāter quin
hoc fieret q̄ mater filij dei esset: dubitans de
modo vt doctores dicunt: angelū sup hoc inter-
rogauit dicēs. Quo modo fiet istud etc. Et de-
ber scribi diuise vt sint due dictiones scilz: quo-
modo et modo nomē: et non vna dicitio: quomō-
do que est aduerbiū interrogandi: quasi dicat vir-
go. Tantū h̄ginitatē predilexi: vt salua diuina
dispositione: potius eligerē virginē permanere
q̄ corruptā dei matrē esse. ¶ **Q**uinto in sp̄s
dubij solutione. qđ immediate angelus soluit di-
cens. Spiritus sanctus superueniet in te et vir-
tus altissimi obumbrabit tibi. Et notāter dicit
nō venire: sed superuenire: vt superabundātie
gratia ostendat. Et virtus altissimi eidē obum-
bratura prenūciat. Hec aut obūbratio ipa ē di-
uini verbi incarnatio. Nā vmbra a lumine et cor-
pore obiecto formatur. Sicut em̄ sol quodāmodū
est pater vmbre: et statua siue quodlibet corp⁹
eius mater: et statua ex solis lumine cōcipiēs

lumen: vmbriam format in terra: que vmbra pa-
trē solē habet in celis: statua hō matrē in ter-
ris. Sic xps patrē deū habet in celis: matrē vir-
ginē in terris: que dei lumē cōcipiēs xpi hūa-
niratē instar vmbre ex sui natura formauit in
terris. ¶ **A**ltra hec angelus ad lericie virginis
cumulū: et eius perfecte fidei firmamentū: elis-
zabeth et cognatā zacharie coniugē: nūciante
sterile cōcepisse et tā mēsem serū attigisse: vt
ex hoc: deo possibile quicquid veller esse asserer-
ret. ¶ **S**exto in legatiōis finali cōclusionē. Nā
vbi h̄go audiuit q̄ mater filij dei esset futurā:
nec ppter hoc h̄ginitatē quā deo vouerat amil-
sura sūma repleta letitia: genuerit posito ex
panis mantib⁹ oculisq̄ ad celū erectis cū lachry-
mis dixit. Ecce ancilla dñi fiat misit fm̄ verbū
tuū. Gratiasq̄ filij dei in vrero h̄ginali de ip̄o
semie sp̄s sancto operāre cōcepit est: perfect⁹
deus: pfectus hō: ex aīa rationali et hūana car-
ne subsistēs. Eius corp⁹ formatio et organiza-
tio nō. xl. seu. xlv. dierū numerū expectauit: sed
mor ip̄o instāti vt virgoverbū pulit: diuina ope-
rante oīpotentia pfecta et integrā facta fuit.
¶ **T**unc surgēs maria abiit in mōrana ad elis-
zabeth vistrandā: quā vt saluasset iohānes in e-
vrero exultauit. Illa per spiritū sanctū in exul-
tatione filij: virginē xpm̄ in vrero cōcepisse cō-
gnouit: et qđ nouerat pphetauit. Et maria can-
tici: magnificat: eius exultatione decātauit. Et
inde apud cognatā tribus mensibus mansit: do-
nec iohanne nato ipsa mater christi eidem pri-
mum officium obstetricis impendit.

¶ **D**e serō Gabriele archangelo. Cap. cccxvi.

Abriel archangelus

Quāuis nulla speciali solēnitare
aliquo anni tempore ab ecclesia
recolatur: merito tamen. viij. ka-
len. aprilis de ipso memoria cele-
bris habenda censetur: qz ipso die mysteriū in-
carnationis principiū nostre salutis: vt dictum
est beate virginis nūciante: et ad ipam legationē
deferendā nūcius idoneus pre cūctis angelis
a deo electus fuit. Quāuis em̄ alias pluries a
deo magna sacramenta nūcianda pluribus san-
ctis fuerit destinatus: in nullo tñ sicut in myste-
rio incarnationis fuit tanto honore sublimar⁹.
De ipso em̄ in scriptura sacra exp̄ssum habem⁹:
q̄ multa predixit danieli de tempore futuro:
et secreta nūciante zacharie de iohanne nasci-
turo. Hic etiā fm̄ iohannem belety ortum bea-
te virginis iochim et anne eius parentibus
nūciante. Et generaliter licet ex nomine ga-
brielis non exp̄ssimatur: creditur a pluribus: qz
ad queq̄ magna dei sacramenta prenūcianda
hic angelus destinatur. Unde et ex hoc qui-
dam putant eundem fore qui ortum sampso-
nis manue predixit: et ioseph vt christum pue-
rum fugaret in egyptum in somnis mandauit:

cidēq; in egypto herode defuncto vt in iudeā rediret imperauit. Atq; magos vt p alia viā reuertent ad patriā sibi soporatos admonuit. Idē insup idē fuisse arbitrat: qui xpo dño passionē expectanti: et sanguineū sudorez emittēt in oratione apparuit: eiusq; humanitatē fm motus sensibiles confortauit: Quis alijs rectius videat: q̄ ille michael potius fuerit: quia angelus qui tunc xp̄sto apparuisse legit non venit ad aliquid nūciandū: sed exhortandū: quod potius est officii michaelis q̄ gabrie-
lis. Dicunt quidā q̄ nō fuerit ille idem angelus qui ortum iohānis et virginitis et ortū xp̄i prenūciavit: s; eim eodē nomine appellent: istud tñ est nomen officij nō persone. Nam ista nomina michael: gabriel: raphael: nōta sunt officioz: sicut comes: imperator: eps: et sacerdos. Et ideo plures angeli idē exercēt officij possunt eodē nomine nūcupari. Nō em̄ videt conueniēs q̄ idem angelus fuerit nūcius natiuitati s; serui et dñi: p̄cursoris et regis. Et si alter de inferioribus: alter de superioribus ordinibus extiterit. Sed hanc opintonē leo papa reprobat in sermone asserens gloriā baptiste inter alia in hoc cōsistere: q̄ ei natiuitas eodē angelo q̄ et xp̄i incarnatio prenūciata fuit. **Gabriel** hō interpretat fortitudo dei. Et hoc ideo: q̄ illū nūciare venit: q̄ dñs fortis et potēs in plio ad debelādas aereas ptates descēdit. **Officiū** autē ei est secreta mysteria diuina nūciare. An et de sc̄a elisabeth deuigaria inuenit: q̄ gabriel āgel eidē plures apparuit: et mltas ei diuinas visiones reuelauit: q̄ etiā ei dixit: q̄ ipse erat āgel: q̄ x̄bi dei ceptū br̄e h̄gini nūciavit: q̄ obitū ip̄i h̄gis eidē p̄dixit. **Est** etiā ei officij alias iustoz cū michaelē assume-
 re. An in vitis patrū h̄: q̄ qdā frater veniēs ad ciuitatē vidit pegrinū egrorū i platea facere: et i extremis laborāte: cui nullus assistebat: vidit q̄ a dextris ei⁹ et a sinistris michael et gabriel archāgelos q̄ descēderant p̄pter animā eius: rogantes eam vt egredere. Sed cū ex corporis affe-
 ctione egredi recusaret: dixit gabriel ad michaelē vt eam assumeret: et sic abirent. Qui respondit q̄ nō poterat: quia impositū a deo sibi fuerat vt animā pegrini sine dolore educeret. Et tñc frater ille vidit dauid cū cythara et oēs ciues celestis hierusalē psallētes iussu dei descēdere: ad quorum cantus et sonitus melodīa anima pegrini sp̄ite a corpore exiit: quā Michael cū Gabriele suscepit. Hec in vitis patrū.

De passione dñi n̄i iesu xp̄i. Cap. cxxvij.

Passio dñi: eodē die quo
 et eius incarnatio ad lram post annos
 xxxij. et eadē serra feria facta est: sc̄
 vij. kalen. aprilis: quo etiā die augusti-
 nus quarto de trinitate homem primus
 de terra formatum: et ipso die lapsum
 fuisse testatur: et quidam eundē post annos. cccccecl.
 ip̄o die dicunt esse defunctū: vt sic ordo redemptionis
 cōcordet creationi. **Et** notandū q̄ passio domini est
 memoriter retinēda: eo q̄ quantū ad p̄cessum fuit iniusta: q̄ tū ad modū

